

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน จากการสัมภาษณ์ โดยการสรุปเนื้อหานำเสนอในรูปแบบบรรยาย และข้อสรุปที่ได้จากการประชุมระดมความคิดเห็นแล้วนำเสนอในรูปแบบบรรยาย

ตอนที่ 1 ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการดำเนินการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรม จากแบบบันทึกการประชุม โดยการสรุปเนื้อหาเสนอในรูปแบบบรรยาย และข้อสรุปที่ได้จากการบันทึกการประชุมแล้วนำเสนอในรูปแบบบรรยาย

ในการประชุมระดมความคิดเห็นครั้งนี้ ได้จัดให้มีการประชุมระดมความคิดเห็นของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2555 ณ ห้องพัสดุโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยให้ผู้อำนวยการเป็นผู้ดำเนินการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน และจัดให้มีการอภิปรายกลุ่มถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาของนักเรียนในการเป็นคุณธรรมและจริยธรรมในด้านต่าง ๆ เช่น การมีวินัย ความรับผิดชอบ การปฏิบัติตามหลักศาสนา ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการประหยัดของนักเรียน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้อภิปรายถึงสาเหตุและแนวทางที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาแล้วสรุปสภาพที่เป็นปัญหาได้ ดังนี้

1. สภาพที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนที่ปรากฏในปัจจุบัน สรุปได้คือครูทุกคนเห็นว่าเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องพัฒนาโดยเร็ว คือ ปัญหาการขาดคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ซึ่งสภาพปัญหาหลักในขณะนี้ คือ นักเรียนขาดการมีวินัย ขาดความซื่อสัตย์สุจริต ขาดความประหยัด ขาดความรับผิดชอบ ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตากรุณา และขาดการปฏิบัติตามหลักศาสนา และพบว่านักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ใช้สิ่งของส่วนตัวและสิ่งของโรงเรียนอย่างฟุ่มเฟือย ไม่มีความจริงจังในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันยังหลีกเลี่ยงงานบ้านไม่ช่วยเหลือผู้ปกครอง เป็นต้น วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมขาดคุณธรรมที่พบนี้ เมื่อครูให้คำกล่าวและการอบรมนักเรียนรู้สึกคล้ายว่าครูคอยจับผิดตนและไม่ปฏิบัติตาม (รายงานประจำปี 2553)

2. สภาพที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่พบจากรายงานการประเมินของ สมศ. สรุปได้คือ นักเรียนยังมีพฤติกรรมในการขาดความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามมาตรฐานด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งพบว่า นักเรียนนักเรียนขาดการมีวินัย ขาดความซื่อสัตย์สุจริต ขาดความประหยัด ขาดความรับผิดชอบ ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตากรุณา และขาดการปฏิบัติตามหลักศาสนา และพบว่านักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ใช้สิ่งของส่วนตัวและสิ่งของโรงเรียนอย่างฟุ่มเฟือย ไม่มีความจริงใจในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันยังหลีกเลี่ยงงานบ้าน ไม่ช่วยเหลือผู้ปกครอง เป็นต้น

สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันปัญหาครูทุกคนเห็นว่าเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องพัฒนา โดยเร็ว คือ ปัญหาการขาดคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ซึ่งสภาพปัญหาหลักในขณะนี้ คือ พฤติกรรมนักเรียนนักเรียนขาดการมีวินัย ขาดความซื่อสัตย์สุจริต ขาดความประหยัด ขาดความรับผิดชอบ ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตากรุณา และขาดการปฏิบัติตามหลักศาสนา และพบว่านักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ใช้สิ่งของส่วนตัวและสิ่งของโรงเรียนอย่างฟุ่มเฟือย ไม่มีความจริงใจในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันยังหลีกเลี่ยงงานบ้าน ไม่ช่วยเหลือผู้ปกครอง เป็นต้น วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมขาดคุณธรรมที่พบนี้ เมื่อครูให้คำกล่าวตักเตือนและการอบรมนักเรียนรู้สึกกลัวว่าครูคอยจับผิดตนและไม่ปฏิบัติตาม (รายงานประจำปี 2553)

ตอนที่ 2 ระยะที่ 2 การศึกษาวิธีการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน จากแบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ และสรุปผลจากการสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอในรูปแบบบรรยาย

หลังจากได้สภาพปัญหาการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามแล้ว ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้มีการวางแผนการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ โดยจัดให้มีกลยุทธ์ในการพัฒนาคือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแลการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมรณรงค์การมีวินัย กิจกรรมรณรงค์แบ่งเขตรับผิดชอบภายในบริเวณโรงเรียน กิจกรรมการไหว้พระสวดมนต์ กิจกรรมยกย่องคนดีที่มี ความซื่อสัตย์ กิจกรรมการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน และกิจกรรมรณรงค์การประหยัดของนักเรียน โดยจัดให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการเป็นผู้มีวินัยในด้านต่าง ๆ โดยจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล นักเรียนในช่วงระหว่างเดือน ธันวาคม 2555 ถึงเดือน มกราคม 2556 โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้ดำเนินการสังเกต ประเมินจากแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ ผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์จากการสังเกตการดำเนินกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม นักเรียน

พฤติกรรมที่แสดงออก	มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านการมีวินัย	48	96.00	2	4.00
2. ด้านความรับผิดชอบ	47	94.00	3	6.00
3. ด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนา	48	96.00	2	4.00
4. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	47	94.00	3	6.00
5. ด้านความเมตตากรุณา	48	96.00	2	4.00
6. ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	48	96.00	2	4.00
7. ด้านการประหยัด	47	96.00	3	6.00
รวมค่าเฉลี่ย	48	95.42	3	5

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การสังเกตการณ์สร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จากการจัดกิจกรรมนิเทศภายใน มีการปฏิบัติตามพฤติกรรมที่แสดงออกรวมค่าเฉลี่ย 48 คน คิดเป็นร้อยละ 95.42 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 90 ขึ้นไป

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ข้อสรุปดังนี้

“...นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ มีการปรับพฤติกรรมของตนเองในด้านต่าง ๆ ได้ดีขึ้น...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 1. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...เมื่อมีการจัดกิจกรรมแล้วนักเรียนส่วนมากจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้ดีขึ้น...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...แนวทางแก้ไขการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในด้านต่าง ๆ สถานศึกษาควรจัดให้มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 3. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ตลอดทั้งรับผิดชอบงานที่มอบหมายให้ทำจนสำเร็จ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 4. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนได้ดั่งนั้น สถานศึกษาต้องมีการรณรงค์คุณธรรม และจริยธรรมอย่างต่อเนื่องแบบยั่งยืน...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 7. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...การสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักเรียนที่เป็นประโยชน์ได้อย่างมากคือการที่สถานศึกษาและครูต้องเอาใจใส่ดูแลและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 9. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...แนวทางในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมที่เป็นรูปธรรมได้นั้น ต้องอาศัยการกระทำจริงให้นักเรียนได้เห็นเป็นแบบอย่างที่สามารถนำไปปฏิบัติได้...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 12. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

สรุปได้ว่า หลังการใช้วิธีการจัดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม และดูแล ทำให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

ตอนที่ 3 ระยะที่ 3 การประเมินผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามได้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์โดยการสรุปแล้วนำเสนอในรูปแบบบรรยาย

จากการประเมินโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแล้วพบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินจากแบบสังเกตที่กำหนดเกณฑ์ไว้ 90 โดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 95.42 จึงได้ร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอีกครั้ง โดยได้ข้อเสนอแนะให้เชิญกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกันเพื่อให้การสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงได้จัดให้มีการสอบถามกลุ่มเป้าหมายเพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้เป็นไปตามกรอบแนวคิดในการวิจัยทั้ง 7 ด้าน แล้วดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียน ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

ข้อที่	พฤติกรรมที่แสดงออก	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
	ด้านความมีวินัย			
1	กำหนดกฎระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติให้นักเรียนปฏิบัติตามอย่างชัดเจน	4.31	0.72	มาก
2	ประชุมชี้แจงการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนสม่ำเสมอ	4.30	0.65	มาก
3	กำหนดให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	4.24	0.78	มาก
4	ควบคุมดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติตนของโรงเรียน	4.31	0.82	มาก
5	มีการว่ากล่าวตักเตือนและดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	4.32	0.84	มาก
6	เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขตนเอง	4.42	0.74	มาก
7	มีการยกย่องนักเรียนที่มีความประพฤติเรียบร้อยและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั่วไป	4.45	0.73	มาก
8	ติดตามและประเมินผลนักเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.21	0.72	มาก
	รวม	4.28	0.71	มาก
	ด้านความรับผิดชอบ			
9	กำหนดกฎระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	4.31	0.72	มาก
10	ประชุมชี้แจงการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนสม่ำเสมอ	4.30	0.65	มาก

ข้อที่	พฤติกรรมที่แสดงออก	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
11	กำหนดให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ แนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	4.24	0.78	มาก
12	ควบคุมดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติตนของโรงเรียน	4.31	0.82	มาก
13	มีการว่ากล่าวตักเตือนและดำเนินการแก้ไขปัญหา นักเรียนให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง	4.32	0.84	มาก
14	นักเรียนมีความรับผิดชอบในกิจกรรมที่ได้รับ มอบหมายให้ทำ	4.32	0.74	มาก
15	มีความรับผิดชอบเอาใจใส่ และกระตือรือร้นใน การเรียนรู้	4.34	0.74	มาก
16	มีการอุทิศตนทั้งกำลังกายและกำลังใจ กำลังทรัพย์	4.32	0.72	มาก
	รวม	4.31	0.69	มาก
17	ด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนา ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม	4.42	0.74	มาก
18	ประพฤติตนในการเป็นอยู่อย่างเหมาะสมตาม สภาพของนักเรียน	4.47	0.74	มาก
19	รู้จักการนำหลักของแต่ละศาสนามาประยุกต์ ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.21	0.72	มาก
20	ประพฤติตนให้เหมาะสมกับสภาพของ นักเรียนตามหลักศาสนา	4.42	0.81	มาก
21	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น ทุกครั้งอย่างเต็มใจ	4.32	0.74	มาก
22	ด้านความซื่อสัตย์สุจริต กำหนดให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.37	0.76	มาก
23	มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องพูด แต่ความจริงไม่ให้โกหก	4.23	0.84	มาก

ข้อที่	พฤติกรรมที่แสดงออก	\bar{x}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
24	มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการไม่เอาเปรียบผู้อื่นหรือแม้จะมีโอกาส	4.20	0.74	มาก
25	มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องไม่คอร์รัปชั่นคดโกงใคร	4.28	0.82	มาก
26	มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการยืมสิ่งของเพื่อนแล้วนำส่งคืนทุกครั้ง	4.14	0.76	มาก
	รวม	4.31	0.79	มาก
	ด้านความเมตตา กรุณา			
27	มีการส่งเสริมนักเรียนด้านมีจิตเมตตา ไม่ทุบตีหรือทำร้ายใคร ไม่เบียดเบียนใคร	4.22	0.79	มาก
28	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการเข้าใจผู้อื่นและเห็นใจผู้อื่นหรือไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	4.32	0.74	มาก
29	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการให้อภัยเสมอตามคติเวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร	4.32	0.74	มาก
30	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการไม่ดูถูกเหยียดหยามหรือเหยียดขี้ต่ำเติมผู้อื่น	4.31	0.82	มาก
31	มีการส่งเสริมนักเรียนเรื่องบริจาคสิ่งของหรือเงินทองให้แก่ผู้ด้อยโอกาสหรือคนยากจนเสมอ	4.31	0.72	มาก
32	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการเต็มใจช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนเดือดร้อน	4.35	0.70	มาก
33	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการอาสาหรือความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ	4.43	0.72	มาก
	รวม	4.32	0.78	มาก
	ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่			
34	มีการอบรมเกี่ยวกับการแบ่งปันสิ่งของและให้การช่วยเหลือเพื่อนแก่เพื่อน ๆ เสมอ	4.23	0.76	มาก

ข้อที่	พฤติกรรมที่แสดงออก	\bar{x}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
35	มีการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม	4.23	0.76	มาก
36	มีการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับการรู้จักปลอบใจให้กำลังใจผู้อื่นที่ล้มเหลวหรือมีปัญหา	4.37	0.76	มาก
37	มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้เพื่อนยืมอุปกรณ์หรือสิ่งของอื่นที่ตนเองมีด้วยหลักเหตุผลและถูกต้องตามกฎหมาย	4.23	0.84	มาก
38	มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่เพื่อนเมื่อมีปัญหาด้วยความเต็มใจ	4.20	0.74	มาก
39	มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการไม่กักตุน แอบซ่อน อะไร ๆ ไว้ใช้แต่ผู้เดียว	4.28	0.82	มาก
40	มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือกิจการผู้อื่นเสมอเป็นกิจตนเอง	4.12	0.79	มาก
	รวม	4.27	0.78	มาก
	ด้านการประหยัด			
41	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการเลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่จำเป็นมีประโยชน์และใช้อย่างคุ้มค่า	4.42	0.74	มาก
42	มีการอบรมนักเรียนเรื่องทะนุถนอมสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองให้ใช้ได้ยาวนาน ๆ และเกิดประโยชน์	4.21	0.72	มาก
43	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการใช้สมุดสื่อและอุปกรณ์การเรียนอย่างคุ้มค่า	4.39	0.75	มาก
44	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการชวนขายหาวิธีเพิ่มรายได้ที่สุจริต เก็บออม และช่วยเหลือผู้ปกครองประหยัดค่าใช้จ่าย	4.37	0.76	มาก
45	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการใช้น้ำและไฟฟ้าของสถานศึกษา และที่บ้านของตนเอง อย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.40	0.62	มาก

ข้อที่	พฤติกรรมที่แสดงออก	\bar{x}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
46	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการดูแลรักษาสาธารณสุข สมบัติด้วยความเอาใจใส่และให้เกิดความยั่งยืน	4.30	0.72	มาก
47	มีการอบรมนักเรียนเรื่องกรนำเศษวัสดุเหลือใช้ มาประดิษฐ์เป็นของใช้ใหม่หรือดัดแปลงให้คุณค่า อยู่เสมอ	4.35	0.70	มาก
48	มีการอบรมนักเรียนไม่ทำตามแฟชั่น ไม่ยึดติดยึดถือ ไม่ตามกระแส	4.45	0.74	มาก
	รวม	4.35	0.71	มาก
	โดยส่วนรวม	4.37	0.76	มาก

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยส่วนรวมมีระดับ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.37$) โดยมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ประพฤติตนในการเป็นอยู่อย่างเหมาะสมตามสภาพของนักเรียน ($\bar{x}=4.47$) มี การยกย่องนักเรียนที่มีความประพฤติเรียบร้อยและเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x}=4.45$) และมีการอบรม นักเรียนไม่ทำตามแฟชั่น ไม่ยึดติดยึดถือไม่ตามกระแส ($\bar{x}=4.45$) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเสมอเป็นกิจ ตนเอง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ข้อสรุปดังนี้

“...การนิเทศ กำกับ ติดตามและดูแลพฤติกรรมนักเรียน ตลอดทั้งสร้างความตระหนัก ในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้ปรับพฤติกรรมของตนเอง ให้เป็นผู้ที่มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองได้ดีขึ้น...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 1. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...ผลที่เกิดจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล ส่งผลให้นักเรียนได้เกิดการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมของตนเองในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้ดีขึ้น...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...แนวทางการแก้ไขการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในด้านต่าง ๆ สถานศึกษาควรจัดให้มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง และมีการยกย่องชมเชยนักเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดีที่นักเรียนสามารถนำไปเป็นใช้เป็นแบบอย่างที่ดีได้...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 3. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...ผลจากการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนได้..”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 5. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนได้ดั่งนั้น สถานศึกษาต้องมีการรณรงค์คุณธรรม และจริยธรรมอย่างต่อเนื่องแบบยั่งยืน...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 8. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...ผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้ดียิ่งขึ้น...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 12. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

“...การสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในด้านต่าง ๆ สถานศึกษาต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนในคุณธรรมและจริยธรรมแต่ละด้านอย่างทั่วถึง ตลอดทั้งชี้ให้เห็น ถึงผลดีและผลเสียในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมด้วย...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 15. 20 ธันวาคม 2555. สัมภาษณ์)

สรุปได้ว่า ผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน หลังการจัดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม และดูแล ทำให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมมากยิ่งขึ้น